

14. marts 2023

Notat om nogle af ministerens svar til spørgsmål fra KEF-udvalget i forbindelse med ændringsforslag L37 til Elforsyningsloven

Ulrik Jørgensen og Gunnar Olesen for grønne organisationer, der arbejder med energifællesskaber

Dette notat er motiveret af en undren over flere af de svar, som medlemmer af udvalget har modtaget mandag den 13. marts fra ministeren. Vores undren går på, at flere svar opleves som ufuldstændige og nogle af dem indeholder forslag til formulering af ændringsforslag til Elforsyningsloven, som må anses for at være uhensigtsmæssige eller i modstrid med gældende love og forordninger. Det vanskeliggør diskussionen om fjernelse af de barrierer, der stadig findes i loven, som i praksis begrænser eller modarbejder den ret, som borgere og energifællesskaber har til etablering og deling af egenproduceret el.

Vi vil her pege på tre eksempler på 'udfordringer' i ministerens svar.

Det første eksempel refererer til **spm.17 om hvorfor energifællesskabers ret til at etablere og dele m.v egenproduceret el ikke fremgår af loven**. Hertil svarer ministeren, at denne ret fremgår af bekendtgørelsen om energifællesskaber. Herefter imødekommes spørgerens anmodning om, at der udarbejdes et ændringsforslag på dette punkt til loven, ved at fremlægge en afskrift af væsentlige dele af bekendtgørelsen, som fylder flere siders lovtekst. Udfordringen er her, at langt det meste af teksten fra bekendtgørelsen slet ikke handler om kernen i spørgsmålet, nemlig den grundlæggende rettighed, hvor det har betydning for andre dele af loven om denne blot henvises til en bekendtgørelse.

Vi er af den opfattelse, at det er en afgørende mangel i den danske implementering af EU-direktiverne for elmarkedet og VE-støtte, at denne ret slet ikke omtales i Elforsyningsloven. Retten kan sikres ved en enkelt præcisering fx i en tilføjelse til §9 før beføjelsen til ministeren til at udstede en bekendtgørelse med nærmere regler for energifællesskaber. Denne ret bør fastslås i en lov og ikke i en bekendtgørelse.

Det andet eksempel refererer til **spm.9 med en anmodning om en udredning af fordele og ulemper ved at netselskabernes eneretsbevilling stopper ved en elkundes ejendom i stedet for ved bygninger**. Spørgsmålet bliver ikke besvaret, idet det med henvisning til art.2 pkt.5 i Elmarkedsdirektivet fastslås at deling på tværs af bygninger betragtes som distribution. Det pågældende punkt i Elmarkedsdirektivet handler dog ikke om dette, og faktisk omtales bygninger – så vidt vi kan se – ikke i denne sammenhæng, men alene ved deling inden for 'fællesskaber af VE-egenforbrugere' (altså individuelle elkunder) i direktivet om VE-støtte (art.2 pkt.11 litra c). Dette synes så at begrunde, at ministeren ikke besvarer spørgsmålet.

I den gældende Elforsyningslov afgrænses et forbrugssted (§5) ved en eller flere matrikler eller bygninger på tværs af matrikler, hvilket har givet anledning til meget forskellige fortolkninger hos forskellige netselskaber. Nogle har set fx boligorganisationer på linje med virksomheder og har givet dem adgang til at dele el 'bag måleren' selvom deres ejendom indeholdt flere matrikler, andre har brugt en matrikelafgrænsning men nogle har administreret med bygningsafgrænsningen som den vigtige. Energistyrelsen har argumenteret for, at der er behov for en 'kodificering' af den eksisterende praksis, men har valgt at bygge denne på den mest restriktive fortolkning. Herved

vælges at videreføre en bestemmelse og en praksis fra før de nye rettigheder til deling blev indført. Udfordringen er, at der ikke er redegjort for de samfundsmæssige fordele ved at eneretsbevillingen udstrækkes til at gå helt hen til sammenhængende bygninger. Opdelingen af bygninger er ligesom opdelingen i matrikler et historisk og arkitektonisk betinget forhold, der intet har med sikringen af et effektivt kollektivt elnet at gøre. Der er ikke nogen reel effekt for sikringen af det kollektive elnet, men netop denne bestemmelse har, som det er dokumenteret over for Energistyrelsen i en lang række eksempler, ført til væsentlige fordyrelser af bl.a. solcelleanlæg og delingen af egenproduceret el.

Vi er af den opfattelse, at afgrænsningen af forbrugssted i §5 bør ændres til at gælde elkundens samlede ejendom, så denne bestemmelse bliver tidssvarende og ikke udgør en barriere for retten til deling af egenproduceret el.

Det tredje og sidste eksempel referer til **spm.18, som handler om sikring af lovgivningsmæssige rammer for, at der etableres en lokal kollektiv tarifering for energifællesskaber**. I svaret afviser ministeren, at dette er muligt, men skitserer alligevel et lovændringsforslag til §73 i Elforsyningsloven, som derefter erklæres i modstrid med love og forordninger. Der er ingen tvivl om, at bl.a. Elmarkedsforordningen giver netselskaberne og Forsyningstilsynet en afgørende beføjelse til udarbejdelse af tarif-modeller og konkret fastlæggelse af tariffer. Men det er – også ifl. Energistyrelsens egne kommentarer i høringsnotatet fra februar 2023 – muligt i lovgivningen at fastlægge rammer for netselskabernes aktiviteter, der omfatter krav om kostægtehed, udelukkelse af geografisk differentiering, brug af nettet til transport af el og hensyn til kategorier af elkunder ud over blot husholdningskunder og virksomheder, som sikrer hensynet til andre rettigheder. Her er det afgørende, at EU-retten bygger på helheden i de direktiver og forordninger, der er udstedt, og ikke alene et enkelt af disse. I dette lys er den valgte formulering af lovændringen i ministerens svar uheldig, mens der findes andre formuleringer, som vil sikre de ønskede hensyn til sikring af retten til deling via det kollektive elnet.

Vi er af den opfattelse, at der i en tilføjelse fx til §73 bør refereres til de særlige forhold, der gør sig gældende for energifællesskaber og deres ret til omkostningsægte deling af el via det kollektive elnet.